

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

7/16167 GK-12

Sayı : 56020453/2019-610.01-E.1404/5114/7507
Konu : Yazılı soru önergesi

16.06/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 16/08/2019 tarihli ve 43452547-120.07-E. 518424 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Oya Ersoy tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/16167 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2019-610.01-E.1404/6092/8881
Konu : Yazılı soru önergesi

16 / 06 / 2019

Sayın Oya ERSOY
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/16167 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun "Uzlaştırma" kenar başlıklı 253. maddesinin birinci fıkrasında; soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlı suçlar; şikâyete bağlı olup olmadığına bakılmaksızın, Türk Ceza Kanununda yer alan kasten yaralama (üçüncü fıkra hariç, madde 86; madde 88), taksirle yaralama (madde 89), tehdit (madde 106, birinci fıkra), konut dokunulmazlığının ihlali (madde 116), iş ve çalışma hürriyetinin ihlali (madde 117, birinci fıkra; madde 119, birinci fıkra (c) bendi), hırsızlık (madde 141), güveni kötüye kullanma (madde 155), dolandırıcılık (madde 157), suç eşyasının satın alınması veya kabul edilmesi (madde 165), çocuğun kaçırılması ve alıkonulması (madde 234), ticari sır, bankacılık sırrı veya müşteri sırrı niteliğindeki bilgi veya belgelerin açıklanması (dördüncü fıkra hariç, madde 239), suçları; mağdurun veya suçtan zarar görenin gerçek veya özel hukuk tüzel kişisi olması koşuluyla, suça sürüklenen çocuklar bakımından ayrıca, üst sınırı üç yılı geçmeyen hapis veya adli para cezasını gerektiren suçlarda şüpheli ile mağdur veya suçtan zarar gören gerçek veya özel hukuk tüzel kişisinin uzlaştırılması girişiminde bulunulacağı; ikinci fıkrasında, soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlı olanlar hariç olmak üzere, diğer kanunlarda yer alan suçlarla ilgili olarak uzlaştırma yoluna gidilebilmesi için, kanunda açık hüküm bulunması gerektiği; üçüncü fıkrasında, soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlı olsa bile cinsel dokunulmazlığa karşı suçlarda da uzlaştırma yoluna gidilemeyeceği, uzlaştırma kapsamına giren bir suçun, bu kapsama girmeyen bir başka suçla birlikte aynı mağdura karşı işlenmiş olması hâlinde de uzlaştırma hükümlerinin uygulanmayacağı,

B) 05/08/2017 tarihli ve 30145 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliğinin;

1- "Temel ilkeler" kenar başlıklı 5. maddesinin birinci fıkrasında; uzlaştırmanın, şüpheli veya sanık ile mağdur veya suçtan zarar görenin özgür iradeleri ile kabul etmeleri ve karar vermeleri hâlinde gerçekleştirileceği; bu kişilerin anlaşma yapılarına kadar iradelerinden vazgeçebilecekleri,

2- "Uzlastırmacı sicilne kayıt olma şartları" kenar başlıklı 48. maddesinin üçüncü fıkrasında; uzlastırmacı sicilne kaydedilebilmek için; Türk vatandaşı olmak, tam ehliyetli olmak, avukatlar yönünden baroya kayıtlı olmak, hukuk öğrenimi görmüş kişiler yönünden üniversitelerin hukuk fakültelerinden mezun olmak veya hukuk ya da hukuk bilgisine

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

programlarında yeterince yer veren siyasal bilgiler, idari bilimler, iktisat veya maliye alanlarında en az dört yıllık yüksek öğrenim yapmış olmak, kasten işlenmiş bir suçtan mahkûm olmamak, terör örgütleriyle iltisaklı veya irtibatlı olmamak, uzlaştırmacı eğitimini tamamlamak ve yazılı sınavda başarılı olmak, disiplin yönünden meslekten veya memuriyetten çıkarılmamış ya da geçici olarak yasaklanmamış olmak şartlarının arandığı; dördüncü fıkrasında, sicile kayıt için başvuruda bulunacak kişinin fiilen yürütmekte olduğu asıl mesleğinin ilgili mevzuatında, uzlaştırma faaliyetini yürütmesine engel bir hüküm bulunmaması gerektiği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Ceza hukuku sisteminde uzlaştırma, mağdur ve failin ayrı ayrı kabulleriyle başlayan ve özgür iradesine göre yürüyen bir kurum olup zorunlu bir alternatif çözüm yöntemi değildir. Mevzuatımızda uzlaştırma kapsamında kalan suçlar açısından uzlaştırma teklifi yapılması zorunludur. Fakat uzlaştırma teklifinde tarafların yüz yüze gelmesi zorunlu olmadığı gibi tarafların özgür iradeleri ile uzlaşma yolunu kabul etmeme hakkı da bulunmaktadır. Nitekim mağdurun uzlaşma teklifini kabul etmesi ve uzlaştırma görüşmesi yapması sair haklarından vazgeçtiği anlamına da gelmemektedir.

II- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmakla birlikte, adlî istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Müstakil düzenleme konusu veya suçun unsuru olmadığı sürece mağdurun cinsiyeti esas alınarak bilgi derlemesi yapılmadığından Bakanlığımızda soru önergesine konu edilen hususlarda ayrıntılı istatistikî veri bulunmamaktadır.

Öte yandan, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "<http://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

III- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; mevzuat hükümleri uyarınca yeterli şartları sağlayan kişilerin uzlaştırmacı olarak uzlaştırmacı siciline kayıtlarının yapıldığı ve görev yaptıkları yerin Cumhuriyet başsavcısı, Cumhuriyet başsavcivekili veya görevlendirilen Cumhuriyet savcısı tarafından denetlendikleri, soru önergesinde yer alan iddianın gerçeği yansıtmadığı anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

